

Vastaanottaja

Haapaveden kaupunki

Päivämäärä

12.8.2024

SIKOKANKAAN TUULIVOIMA- PUISTON OSAYLEISKAAVA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTI- SUUNNITELMA

RAMBOLL

Bright ideas. Sustainable change.

SIKOKANKAAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Konsultin projektinro **1510070126**
Vastaanottaja **Haapaveden kaupunki**
Asiakirjatyyppi **Osallistumis- ja arviointisuunnitelma**
Versio **0.1**
Laatija **Ella Joona**
Tarkastaja **Eija Kinnunen, Ramboll**
Hyväksyjä **Mikael Vuorinen, Enersense Wind Oy**
Kuvaus **Sikokankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma**

Ramboll
Kiviharjunlenkki 1 A
90220 OULU

P +358 20 755 611
<https://fi.ramboll.com>

Ramboll Finland Oy

Y-tunnus 0101197-5, ALV rek.
Kotipaikka Espoo

SISÄLTÖ

1.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä osayleiskaavan tarkoitus	2
2.	Suunnittelualue	3
3.	Perustietoa hankkeesta	4
4.	Kaavoitustilanne ja muut tuulivoimahankkeet	5
4.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	5
4.2	Maakuntakaavat	5
4.3	Yleiskaavat	15
4.4	Asemakaavat ja ranta-asemakaavat	18
4.5	Lähialueen tuulivoimahankkeet	19
5.	Laadittavat selvitykset ja vaikutusten arviointi	20
6.	Osayleiskaavoituksen vaiheet, aikataulu ja osallistuminen	21
6.1	Osallistuminen kaavoitukseen	21
6.2	Tiedottaminen	21
6.3	Osalliset	22
6.4	Kaavoituksen suunniteltu aikataulu	23
7.	Kaavoituksen valmistelu ja ohjaaminen	25
8.	Lisätietoja kaavoituksesta	25

1. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN SEKÄ OSAYLEISKAAVAN TARKOITUS

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 63 §:n mukaan kaavoitustyöhön tulee sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön verraten tarpeellinen suunnitelma kaavoituksen osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa, ja kaavan osalliset voivat lausua siitä mielipiteensä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa kaavoituksen aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa selostetaan se, mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, millainen on kaavoituksen aikataulu, mitkä ovat suunnittelutyön lähtökohdat ja tavoitteet sekä millaiset selvitykset ja vaikutusten arvioinnit kaavatyön aikana toteutetaan.

Haapaveden kaupunginhallitus hyväksyi Enersense Wind Oy:n kaavoitusaloitteen osayleiskaavan laatimisesta Sikokankaan alueelle kokouksessaan 25.9.2023 § 235. Käynnistettävä osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77a §:n mukaisesti siten, että osayleiskaavaa voidaan käyttää rakennusluvan perusteena. Osayleiskaava laaditaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskevan lain (YVA-laki) mukaisesti erillismenettelynä, jossa ympäristövaikutusten arviointi toteutetaan kaavoituksen rinnalla omana hankkeenaan.

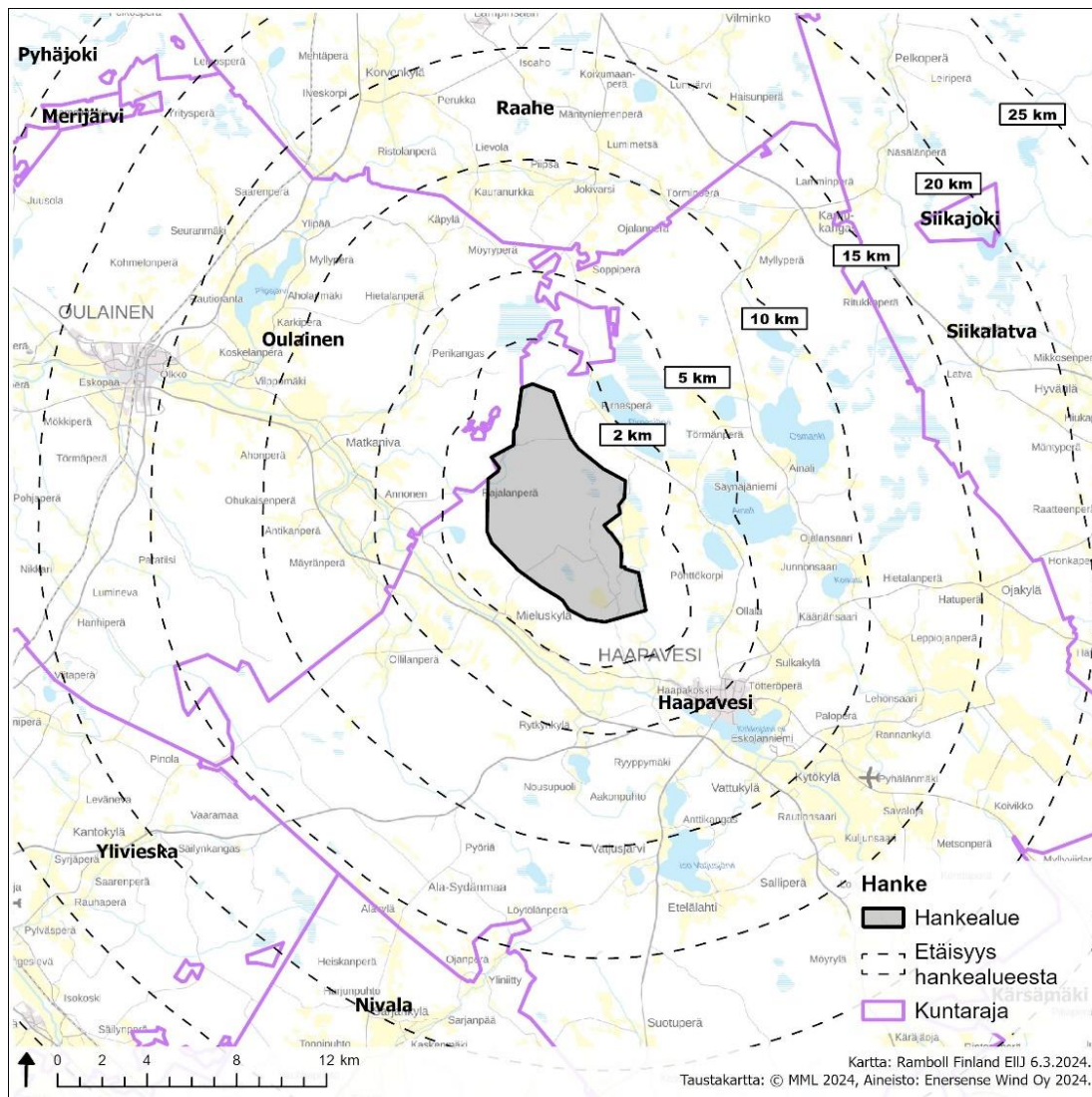
Osayleiskaavoituksen rinnalla on samanaikaisesti meneillään Sikokankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely). YVA-menettelyn yhteydessä tutkitaan hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. Enersense Wind Oy suunnittelee YVA-menettelyssä Sikokankaan hankealueelle enintään 38 tuulivoimalan suuruista tuulivoimapuistoa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä ja yksikköteho enintään 10 MW. Alue sijaitsee noin 7 kilometrin päässä Haapaveden keskustasta luoteeseen. Alue on tällä hetkellä metsätalouskäytössä ja soveltuu hyvin tuulivoimatuotantoalueeksi.

YVA-menettelyssä laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään osayleiskaavoituksessa, jossa ratkaistaan hankkeen toteuttaminen. Osayleiskaavassa määritellään muun muassa voimaloille sallittavat sijoituspaikat, enimmäismäärät ja -korkeudet. Kaavassa voidaan antaa myös määräyksiä haitallisten vaikutusten lieventämiseksi sekä tuulivoimaloiden purkamista ja alueen ennallistamista koskien. Sähkönsiirtoa koskevat merkinnät osoitetaan osayleiskaavassa siltä osin, kun ne sisältyvät hankealueelle.

2. SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijaitsee Haapaveden kunnassa noin viisi kilometriä kuntakeskuksesta luoteeseen. Alustava suunnittelualueen raja on sama kuin YVA-ohjelmassa, ja raja voi tarkentua suunnittelun aikana. Hankealue sijoittuu Haapaveden ja Oulaisten kunnan rajalle. Matkaa Oulaisten keskusta on noin 15 kilometriä hankealueen rajalta. Alle 30 kilometrin säteellä hankealueesta sijaitsevat myös Siikalatvan, Siikajoen, Kärsämäen, Haapajärven, Nivalan, Ylivieskan, Alavieskan, Merijärven, Pyhäjoen sekä Raahen kunnat/kaupungit. Kokonaispinta-alaltaan tuulivoimahankkeen hankealue (YVA-ohjelmassa) on 4333 hehtaaria.

Suunnittelualue on pääosin metsätalouskäytössä eikä alueella sijaitse asuin- tai lomarakennuksia. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat suunnittelualueen länsipuolella noin 600 metrin etäisyydellä ja lähimmät lomarakennukset suunnittelualueen koillis- ja eteläpuolella noin 600 metrin päässä hankealueen rajasta. Lähimmät tiiviimmin rakennetut alueet sijoittuvat tuulivoimahankkeen lounaispuolelle Mieluskylään noin kahden kilometrin etäisyydelle ja kaakkoispuolelle Haapaveden kuntakeskukseen 4-5 kilometrin etäisyydelle. Hankealueen koillispuolella alle kahden kilometrin etäisyydellä sijaitsee Pirnesjärvi, jonka rannalle on keskittynyt lomarakentamista.

Kuva 2.1. Suunnittelualueen sijainti.

3. PERUSTIETOA HANKKEESTA

Enersense Wind Oy suunnittelee Haapaveden kaupungin Sikokankaan alueelle tuulipuistoa. Sikokankaan hankkeen tavoitteena on lisätä osaltaan tuulivoimatuotantoa ja siten tukea kansallisia sekä alueellisia energia- ja ilmastotavoitteita. Sikokankaan tuulivoimapuisto sijoittuu Haapaveden kunnan alueelle, mutta osa hankealueesta rajoittuu Haapaveden ja Oulaisten kaupunkien rajalle.

Sikokankaan tuulivoimapuistoa suunnitellaan YVA-menettelyn ja osayleiskaavoituksen myötä. Sikokankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) arvioidaan kaksi toteutumismahdollisuutta (VE1 ja VE2) sekä niin sanottu nollavaihtoehto (VE0), jossa hanketta ei toteuteta.

- **Vaihtoehto 1 (VE1)**

Sikokankaan alueelle rakennetaan enintään 38 voimalan tuulipuisto. Voimaloiden yksikköteho on enintään 10 MW ja hankkeen kokonaisteho enintään 380 MW.

- **Vaihtoehto 2 (VE2)**

Sikokankaan alueelle rakennetaan enintään 25 voimalan tuulipuisto. Voimaloiden yksikköteho on enintään 10 MW ja hankkeen kokonaisteho enintään 250 MW.

Molemmissa vaihtoehtoissa rakennettavien voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä, napakorkeus enintään 250 metriä ja roottorin halkaisija noin 200 metriä.

Sikokankaan tuulipuisto liitetään valtakunnan verkkoon hankealueelta rakennettavan sähkönsiirtoyhteyden kautta joko Haapavedellä Pihtinevan sähköasemalla, Nivalassa Uusnivalan sähköasemalla tai Raahessa Lumijärven sähköasemalla. Tarkemmat sähkönsiirron ratkaisut selviävät suunnittelun edetessä. Alustavat YVA-menettelyssä arvioitavat sähkönsiirron vaihtoehdot ovat seuraavat:

- **Sähkönsiirron vaihtoehto 1a (SVE1a)**

Rakennetaan uusi 17,2 kilometriä pitkä 110 kV tai 400 kV ilmajohto Pihtinevan sähköasemalle hankealueen itäpuolelle. Pihtinevan sähköasemaa ei ole vielä rakennettu.

- **Sähkönsiirron vaihtoehto 1b (SVE1b)**

Rakennetaan uusi 12,6 kilometriä pitkä 110 kV maakaapeli Pihtinevan sähköasemalle hankealueen itäpuolelle. Pihtinevan sähköasemaa ei ole vielä rakennettu.

- **Sähkönsiirron vaihtoehto 2 (SVE2a, SVE2b)**

Vaihtoehdossa rakennetaan uusi 33,5 (a) tai 33 (b) kilometriä pitkä 110 kV:n tai 400 kV:n voimajohto ilmajohtona Uusnivalan sähköasemalle.

- **Sähkönsiirron vaihtoehto 3 (SVE3a, SVE3b)**

Vaihtoehdossa rakennetaan uusi 27,2 (a) tai 23,5 (b) kilometriä pitkä 110 kV:n tai 400 kV:n voimajohto ilmajohtona Lumijärven sähköasemalle. Lumijärven sähköasemaa ei ole vielä rakennettu.

Sikokankaan tuulipuiston tuulivoimaloiden välinen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein, ja hankealueelle rakennetaan sähköasema, jolle on suunnitteilla useampi vaihtoehtoinen paikka.

Tarpeen mukaan alueelle rakennetaan myös huoltorakennus. Hankealueen rakentaminen vaatii yleensä olemassa olevan tiestön perusparannuksen ja/tai uusien teiden rakentamisen, jotta suuret voimaloiden osat saadaan kuljetettua alueelle. Rakentamisen aikana tarvitaan myös väliaikaisia varastointi-, pysäköinti- ja työmaaparakkialueita. Niiden sijainnit suunnitellaan hankkeen edetessä. Väliaikaiset alueet palautuvat takaisin muuhun, esimerkiksi metsätaloudeksi, rakentamisen päätyttyä.

Tuulivoimahankkeen rakentaminen aloitetaan yleensä tieverkoston parannuksella ja/tai uusien teiden ja sisäisen sähkönsiirron (maakaapelointi) rakentamisella, jonka lisäksi rakennetaan työskentely-, nosto- ja varastointialueet sekä sähköasema. Kullekin voimalalle rakennetaan ko. paikan pohjaolosuhteisiin soveltuva perustus, jonka päälle voimala pystytetään.

Sikokankaan tuulipuistohankkeessa kaikki suunnitellut toiminnot (pl. ulkoinen sähkönsiirto) sijoituvat hankealueelle. Tuulipuiston rakentamisen, mukaan lukien tiestön perusparannus ja uusien teiden rakentaminen, perustustyöt sekä voimaloiden pystytykset ja sähköasennukset, ennakoidaan kestävän noin 2 vuotta.

Energense Wind Oy on neuvotellut tuulipuistoa varten tarvittavat maanvuokrasopimukset maanomistajien kanssa.

4. KAAVOITUSTILANNE JA MUUT TUULIVOIMAHANKKEET

4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto päätti uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä korvattiin valtioneuvoston 30.11.2000 tekemä ja 13.11.2008 tarkistama päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Uudet tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2019.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on muun muassa auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energianhuolto.

Uusiutumiskykyisen energianhuollon tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energiapolitiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentiaalain laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetyksi usean voimalan yksikköihin ja voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Hankkeen suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin arvioidaan YVA-selostuksessa ja osayleiskaavoituksessa.

4.2 Maakuntakaavat

Sikokankaan tuulivoimapuiston alustava hankealue sijoittuu kokonaisuudessaan Haapaveden kunnan alueelle. Hankealueella on voimassa kolme Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavaa ja viireillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava.

Voimassa olevat maakuntakaavat

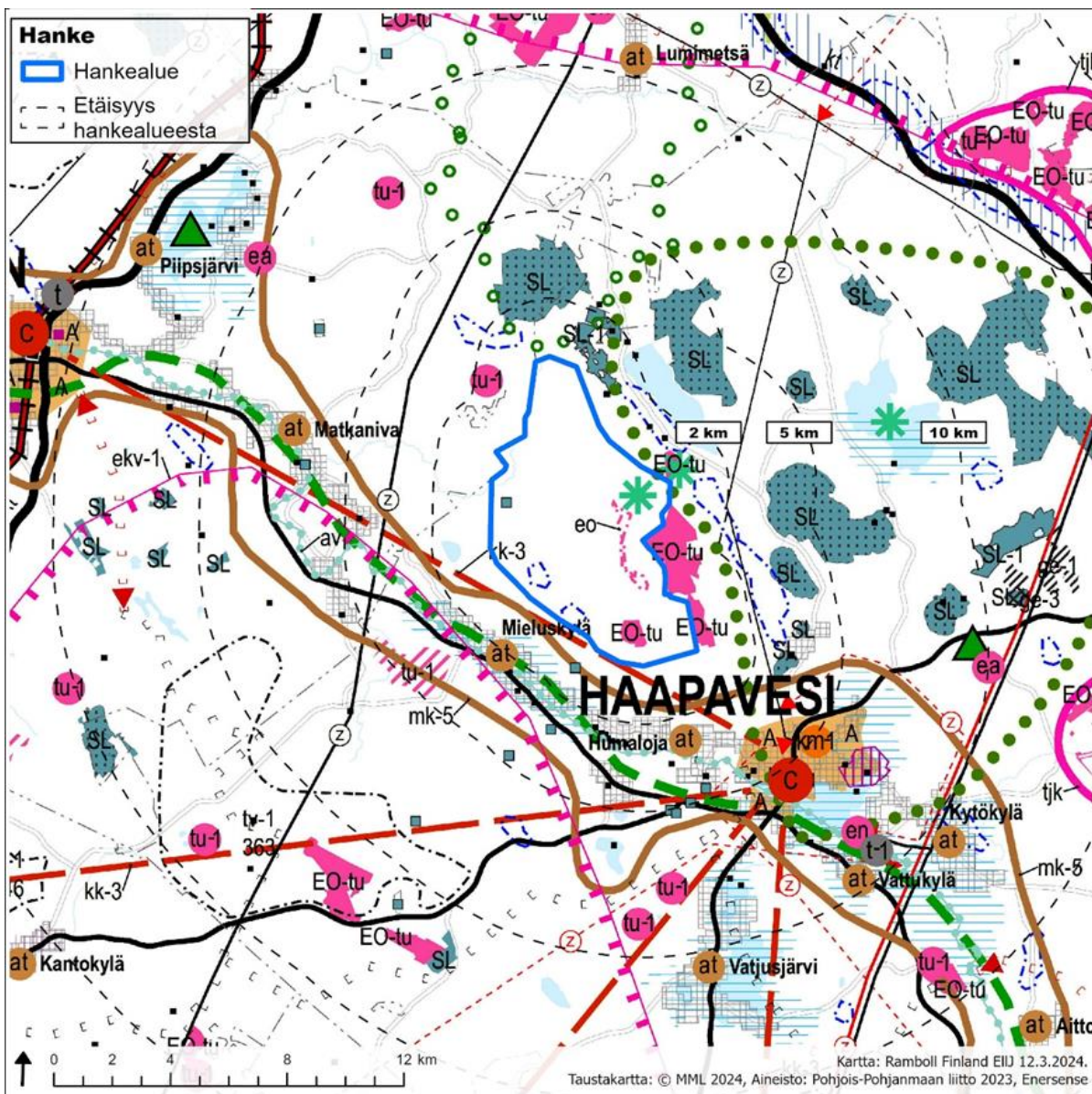
Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava on uudistettu vaiheittain vuodesta 2009 lähtien (MRL 27 §). Kokonaismaakuntakaavan merkinnät ja määräykset ovat kumoutuneet vaihemaakuntakaavoissa käsiteltyjen teemojen ja korjaavien merkintöjen osalta aina, kun vaihemaakuntakaava on saanut lainvoiman.

Haapaveden kunnan alueella on voimassa seuraavat maakuntakaavat:

- 1. vaihemaakuntakaava
 - o Hyväksytty Pohjois-Pohjanmaan maakuntavaltuustossa 2013 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 2015.
 - o Kaavassa on käsitelty seuraavia teemoja: energiantuotanto ja -siirto (ml. tuulivoima-alueet), kaupan palvelurakenne, luonnonympäristö, liikennejärjestelmä ja logistiikka.
- 2. vaihemaakuntakaava
 - o Hyväksytty Pohjois-Pohjanmaan maakuntavaltuustossa 2016 ja saanut lainvoiman 2017.
 - o Kaavassa on käsitelty seuraavia teemoja: kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet, maaseudun asutusrakenne, virkistys- ja matkailualueet, seudulliset ampumaradat ja materiaalikeskukset, puolustusvoimien alueet.
- 3. vaihemaakuntakaava
 - o Hyväksytty Pohjois-Pohjanmaan maakuntavaltuustossa 11.6.2018. Kaava sai lainvoiman 17.1.2022 KHO:n hylättyä viimeisen valituksen.
 - o Kaavassa on käsitelty seuraavia teemoja: pohjavesi- ja kiviainesalueet, mineraalipotentiali- ja kaivosalueet, Oulun seudun liikenne ja maankäyttö, tuulivoima-alueiden tarkistukset, Vaalan ja Himangan kaavamerkintöjen tarkistukset sekä muut tarvittavat päivitykset, kuten seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet (osittain).
 - o Seudullisella tuulivoima-alueella tarkoitetaan vähintään 10 tuulivoimalaa käsittäviä kokonaisuuksia.

Sikokankaan hankealueelle sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisissa maakuntakaavoissa seuraavia kaavamerkintöjä: turvetuotantoalue, maa-ainesten ottoalue, pohjavesialue, luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue sekä luonnonsuojelualue. Noin kahden kilometrin säteelle hankealueesta sijoittuu lisäksi myös muun muassa kaksi kyläaluetta (at), maakunnallisesti arvokas maisema-alue (sininen vinoviivitus), luonnonsuojelualueita (SL), luonnonsuojelulain nojalla suojeltavaksi tarkoitettu suoalue (SL-1), Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue, luonnon monikäyttöalue (vihreä palloviiva) sekä maaseudun kehittämisen kohdealue (ruskea viiva). Hankkeen suhde voimassa oleviin kaavoihin ja niissä osoitettuihin merkintöihin selvitetään yksityiskohtaisemmin YVA-selostuksessa.

Sikokankaan sijoittuminen voimassa olevissa maakuntakaavoissa on esitetty seuraavalla kartalla (Kuva 4.1).

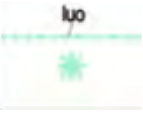
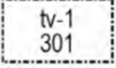

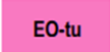

Kuva 4.1. Karttaote Pohjois-Pohjanmaan voimassa olevien maakuntakaavojen karttayhdistelmästä hankealueen läheisyydessä.

Sikokankaan suunnittelualueelle ja sen ympäristöön kohdistuvat kaavamerkinntät ja suunnittelumääräykset:

KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT	
	<p>OULUN ETELÄISEN ALUEEN KAUPUNKIVERKKO</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maakunnan eteläosan maaseutukaupunkien verkko, joka muodostaa Oulun eteläisen aluekeskuksen ydinalueen.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kaupan ja muiden palvelujen, elinkeinoelämän, asutuksen, liikenteen ja virkistystoimintojen sijoittelussa on pyrittävä tehostamaan verkostokaupungin olemassa olevien yhdyskuntien alueiden käyttöä kuntien välisellä yhteistyöllä ja työnjaolla.</p>

	<p>Alueen kaupunkikeskuksiin voidaan sijoittaa seutua palvelevia vähittäiskauppan suuryksikköjä, jotka tulee sijoittaa siten, että ne ovat hyvin kevyt- ja joukkoliikenteen saavutettavissa.</p>
 <p>mk-5</p>	<p>MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE (2. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutualueita, joilla kehitetään erityisesti maataloutta ja muihin maaseutuelinkeinoihin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Vyöhykkeillä on tarvetta kehittää kuntien yhteistyöllä yhtenäisiä suunnitteluperiaatteita.</p> <p>Kehittämisperiaatteet:</p> <p>Alueita kehitetään jokiluontoon ja -maisemaan perustuvana sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin ja -kohteisiin tukeutuvana asumis-, virkistys- ja vapaa-ajan alueena ja luontomatkailuvyöhykkeenä. Maaseutua kehitettäessä sovitetaan yhteen maaseutuelinkeinojen, pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen tavoitteet, erityisesti maatalouden toimintaedellytykset huomioon ottaen. Loma-asutuksen ja matkailupalvelujen suunnitelmallisella kehittämisellä pyritään tukemaan maaseudun pysymistä asuttuna.</p> <p>Kohdealueella sijaitsevia taajamia kehitetään erityisesti jokimaiseman arvojen ja mahdollisuuksien pohjalta.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestäväan käyttöön, maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin, maiseman hoitoon, vesistön vedenlaadun turvaamiseen ja ulkoilureittien kehittämiseen.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä tulvan aiheuttamat rajoitukset rakentamiselle.</p> <p>Pyhäjokilaakso</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota Pyhäjoen vedenlaadun parantamiseen. (2.vmkk)</p>
	<p>LUONNON MONIKÄYTTÖALUE (1., 2. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan virkistyskäytön kannalta kehitettäviä, arvokkaita luontokohteita sisältäviä aluekokonaisuuksia.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota luontoalueiden virkistyskäyttömahdollisuuksien edistämiseen, niiden välisten reitistöjen muodostamiseen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen. (3.vmkk)</p> <p>Matinsuo - Läävasuo - Kivisuon aluekokonaisuuden maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota arkojen eläinlajien elinmahdollisuuksien säilymiseen. (1.vmkk)</p>

	<p>VIHERYHTEYSTARVE (2.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan kaupunkiseutujen ja jokilaaksovyöhykkeiden sisäisiä ja niitä yhdistäviä tavoitteellisia ulkoilun runkoreittejä ja niihin liittyviä pienialaisia virkistysalueita. Merkintään sisältyy sekä olemassa olevia että kehitettäviä ulkoilu-, pyöräily-, melonta- ym. reittejä.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla tulee turvata virkistysalueiden ja -reittien seudullinen jatkuvuus ja kehittäminen sekä liittyminen virkistyskeskukseen, suojelualueisiin ja kulttuuriympäristöihin.</p>
<p>OSA-ALUEIDEN ERITYISOMINAISUUKSIA ILMAISEVAT MERKINNÄT</p>	
	<p>MAA-AINESTEN OTTOALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät maa-ainesten ottoalueet ja kalliokiviainesten ottopaikat.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Maa-ainesten otto tulee sovittaa alueen ympäristöarvoihin, arkeologiseen kulttuuriperintöön, pohjavesivaroihin ja muihin käyttötarpeisiin. Kalliokiviainesten otto on pyrittävä keskittämään ja sen ympäristövaikutukset tulee rajoittaa mahdollisimman suppeiksi. Maa-ainesten ottamisen tarkoituksenmukaisesta etenemisestä koko alueella ja sille soveltuvasta jälkikäytöstä on huolehdittava yksityiskohtaisessa suunnittelussa.</p>
	<p>POHJAVESIALUE (3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä (I luokka / 1- luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävien vesiensojelu-toimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.</p>
	<p>LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE (3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan suojelualueiden ulkopuolella olevia tärkeitä lintualueita sekä muita luontoarvoiltaan merkittäviä alueita.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuteen liittyvät arvot ja niiden säilymisen edistäminen.</p>
	<p>TUULIVOIMALOIDEN ALUE (tv-1) (1. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavasielostuksen alueluetteloon.</p>

	<p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.</p> <p>Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.</p>
<p>ALUEVARAUS-, VIIVA- JA KOHDEMERKINNÄT</p>	
<p> EO-tu</p>	<p>TURVETUOTANTOALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita, joilla on turpeen ottotoimintaa tai joilla on voimassa oleva ympäristölupa turvetuotantoa varten.</p>
<p> SL</p> <p></p>	<p>LUONNONSUOJELUALUE (1. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p> <p>Alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueen luonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologisten yhteyksien säilymistä. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 § mukainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.</p>
<p> at</p>	<p>KYLÄ (2. ja 3.vmkk)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maaseutuasutuksen kannalta tärkeitä kyläkeskuksia, jotka ovat toimintapohjaltaan vahvoja, aluerakenteen tai ympäristötekijöiden kannalta tärkeitä tai sijaitsevat taajaman läheisyydessä.</p> <p>Suunnittelumääräykset:</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kyläkeskuksen asemaa on pyrittävä vahvistamaan sovittamalla yhteen asumisen, alkutuotannon ja muun elinkeinotoiminnan tarpeet sekä kehittämällä kylän ydinaluetta toiminnallisesti, kyläkuvallisesti ja liikennejärjestelyiltään selkeästi hahmottuvaksi kohtauspaikaksi.</p> <p>Uudisrakentaminen on pyrittävä sijoittamaan siten, että se sijoittuu palvelujen kannalta edullisesti olevan kyläasutuksen sekä tie- ja tietoliikennetyksien läheisyyteen.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeuttamiseen kyläkokonaisuuteen ja -ympäristöön, vesihuollon järjestämiseen ja hyvien peltoalueiden säilyttämiseen maatalouskäytössä.</p>

KOKO MAAKUNTAKAAVAN ALUETTA KOSKEVIA ALUEIDENKÄYTÖN PERIAATTEITA JA YLEISMÄÄRÄYKSIÄ:	
	<p>MAA- JA METSÄTALOUS (2.vmkk) Yleisiä suunnittelumääräyksiä: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden säilyminen tuotantokäytössä. Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asutuksen tavoitteet ja maatalouden, mukaan lukien karjatalouden, toimintaedellytykset.</p> <p>Maankäyttöä suunniteltaessa on tuettava metsätalousalueiden ja -yksiköiden yhtenäisyyttä ja toimivuutta. Metsätaloutta suunniteltaessa tulee edistää metsien monipuolista hyödyntämistä yhteen sovittamalla eri käyttömuotojen ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteita.</p>
	<p>TUULIVOIMALOIDEN RAKENTAMINEN (1. ja 3.vmkk) Yleisiä suunnittelumääräyksiä: Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa Tuulipuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia. Perämeren rannikkoalueella tuulivoimarakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli se ei merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia asutukseen, maisemaan, linnustoon tai muuhun ympäristöön.</p> <p>Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimarakentamista myös näille alueille, mikäli tuulivoimarakentaminen ei heikennä alueiden linnustoarvoja.</p> <p>Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, harjujensuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan luo -alueiden ja seudullisesti merkittävien virkistysalueiden ulkopuolelle.</p> <p>Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan ja linnustoon sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.</p> <p>Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään.</p> <p>Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.</p>

	Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.
--	--

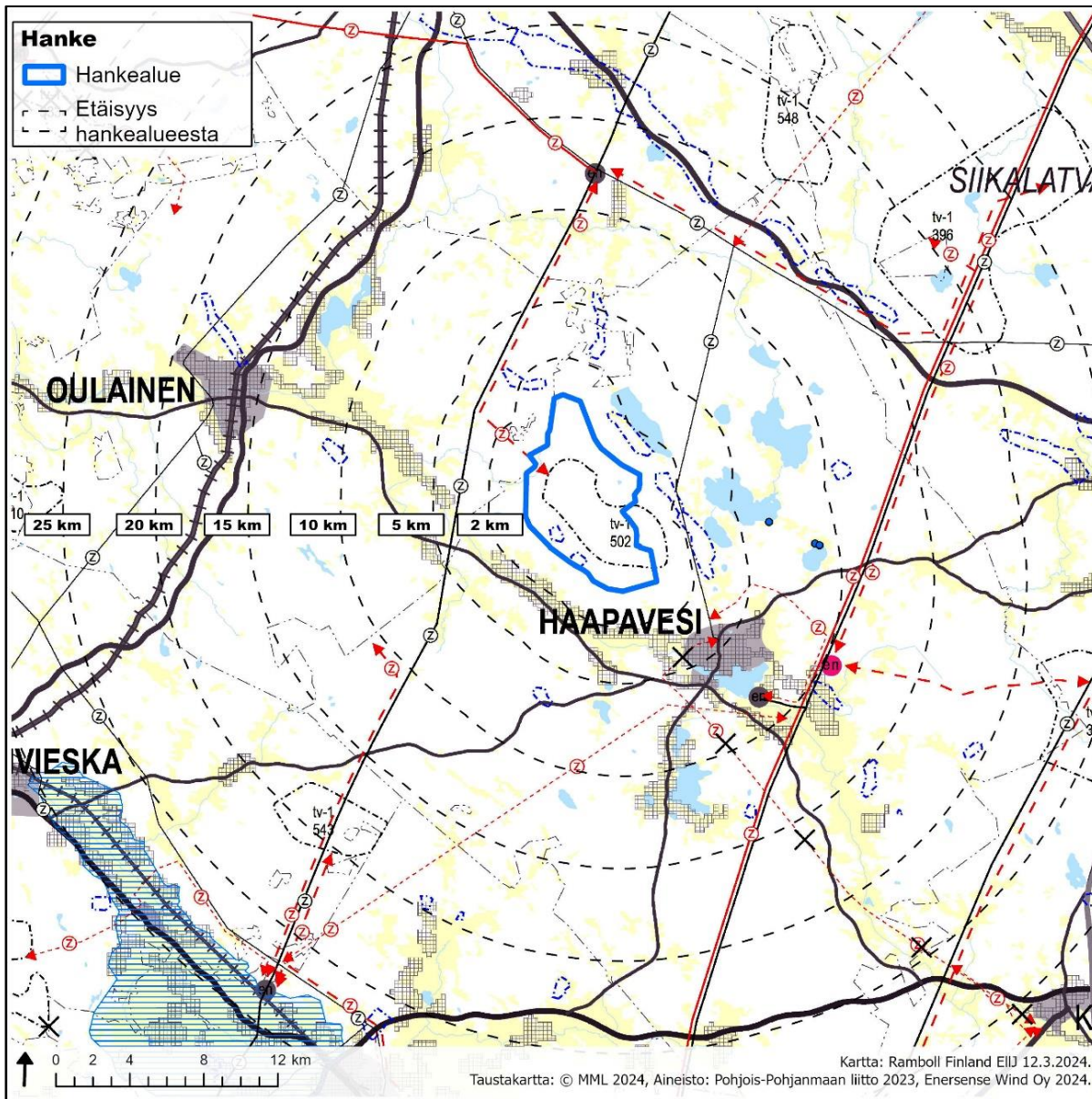
Vireillä oleva energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava

Vaihemaakuntakaava käsittelee Pohjois-Pohjanmaan alueidenkäyttöä, jonka keskeiset pääteemat ovat aluerakenne ja saavutettavuus, viherrakenne, ekosysteemipalveluiden tarkastelu, energiantuotanto, varastointi ja siirto, liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet sekä energiamurroksen vaikutukset ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on tullut vireille vuonna 2021, ja sen kaavaehdotus on ollut viranomaisten kuulemiskierroksella 10.1.-23.3.2024. Maakuntahallitus on käsitellyt viranomais ehdotusvaiheen kuulemisen lausuntoihin laaditut vastineet 6.5.2024, jonka jälkeen kaavaehdotusta työstetään yleisesti nähtäville asetettavaksi. Maakuntaliiton tavoitteena on asettaa kaavaehdotus nähtäville elo-syyskuussa 2024.

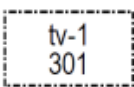
Vireillä olevassa maakuntakaavassa esitetään vaikutuksiltaan vähintään seudullisesti merkittävät tv-alueet erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä (tv-1). Seudullisen kokoluokan tuulivoimaloiden alueeksi on maa-alueilla määritelty pinta-alaltaan vähintään 7 km² suuruiset tuulivoimaloiden alueet. Tälle alueelle voisi sijoittua noin 7 voimalaa.

Vireillä olevassa vaihemaakuntakaavaehdotuksessa Sikokankaan alueelle on osoitettu tuulivoimaloiden alue (tv-1). Lisäksi hankealuetta koskee kaavakarttaan merkitty ohjeellinen pääsähköjohto 400 kV sekä merkinnät pohjavesialueista. Sikokankaan hankealuetta lähimmät maakuntakaavaehdotuksessa osoitetut tuulivoimaloiden alueet sijoittuvat reilun 15 kilometrin etäisyydelle hankealueesta koilliseen (tv-1 548, tv-1 396) ja lounaaseen (tv-1 543). Hankealueen sijoittuminen kaavaehdotuskartalla on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 4.2).

Kuva 4.2. Karttaote Pohjois-Pohjanmaan viranomaiskuulemiskierroksella olleesta energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavaehdotuksesta.

Suunnittelualueita koskevien maakuntakaavaehdotuksen kaavamerkinnyt ja suunnittelumääräykset:

OSA-ALUEIDEN ERITYISOMINAISUUKSIA KUVAAVAT MERKINNÄT	
	<p>TUULIVOIMALOIDEN ALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon.</p>

	<p>Suunnittelumääräykset: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.</p> <p>Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan.</p> <p>Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.</p>
	<p>POHJAVESIALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (I luokka / 1-luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet.</p> <p>Suunnittelumääräykset: Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on esitettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.</p>
<p>ALUEVARAUS-, VIIVA- JA KOHDEMERKINNÄT</p>	
	<p>OHJEELLINEN PÄÄSÄHKÖJOHTO 400 kV</p> <p>Merkinnällä osoitetut linjaukset perustuvat tuulivoimahankkeiden YVA-selvityksiin tai muihin riittäviksi arvioituihin selvityksiin, joissa voimajohdon reitti on varmistettu pääpiirteissään toteuttamiskelpoiseksi, mutta voi vaatia vielä mahdollisia pieniä muutoksia.</p>
<p>KOKO MAAKUNTAKAAVAN ALUETTA KOSKEVIA ALUEIDENKÄYTÖN YLEISMÄÄRÄYKSIÄ</p>	
<p>TUULIVOIMA</p>	<p>TUULIVOIMALOIDEN RAKENTAMINEN</p> <p>Yleisiä suunnittelumääräyksiä:</p> <p>Maakuntakaavassa osoitettujen seudullisesti merkittävien tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulipuistoja, jotka eivät ole merkityksellään seudullisia. Pohjois-Pohjanmaan 1. ja 3. vaihemaakuntakaavan osalta seudullisesti merkittävä kokonaisuus oli vähintään kymmenen voimalaa käsittävä tuulivoimahanke. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa seudullisesti merkittävä kokonaisuus on seitsemän tai enemmän tuulivoimaloita. Muutos perustuu yksittäisen tuulivoimalan koon merkittävään kasvuun, ja sitä kautta tuulivoiman toteutumisen vaikutusten laajenemiseen. Nämä yleiset suunnittelumääräykset koskevat kaikkea tuulivoimarakentamista maakunnassa. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava viimeisin selvitystieto mukaan lukien viimeiset maakunnalliset selvitykset ja Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tuulivoima-alueiden kohdekuvauskortit.</p> <p>Perämeren rannikkoalueella tuulivoimarakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli</p>

	<p>se ei merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia asutukseen, maisemaan, linnustoon tai muuhun ympäristöön.</p> <p>Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimarakentamista myös näille alueille, mikäli tuulivoimarakentaminen ei heikennä alueiden linnustoarvoja.</p> <p>Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, harjajensuojeluohjelman alueiden, pohjavesialueiden, maakuntakaavan luo -alueiden ja seudullisesti merkittävien virkistysalueiden ulkopuolelle. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava ekologisten yhteyksien säilyminen eheinä ja toimivina.</p> <p>Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, sensitiivisiin lajeihin ja linnustoon sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Maisemallisesti herkällä Oulujärven ranta-alueella tuulivoimaloiden alueet tulee sijoittaa vähintään 5 km etäisyydelle Oulujärven ranta-alueesta maisema-vaikutusten vähentämiseksi.</p> <p>Muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten ehkäisemiseksi voimalat tulee sijoittaa ensisijaisesti Pohjois-Pohjanmaan rannikon päämuuttoreitin (PPL 2021) maakuntakaavoituksen yhteydessä määritettyjen muuton painopiste-alueiden ja tärkeiden levähtämisalueiden ulkopuolelle. Sensitiivisten lajien osalta on käytettävä viimeisintä saatavilla olevaa selvitystietoa.</p> <p>Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä pyrittävä keskittämään yhteiseen samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on arvioitava sähkönsiirtokapasiteetin riittävyys.</p> <p>Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvítettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan, merenkulun toimintaedellytyksiin, ilmatieteen laitoksen säätutkiin sekä radioliikenteeseen. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.</p>
--	--

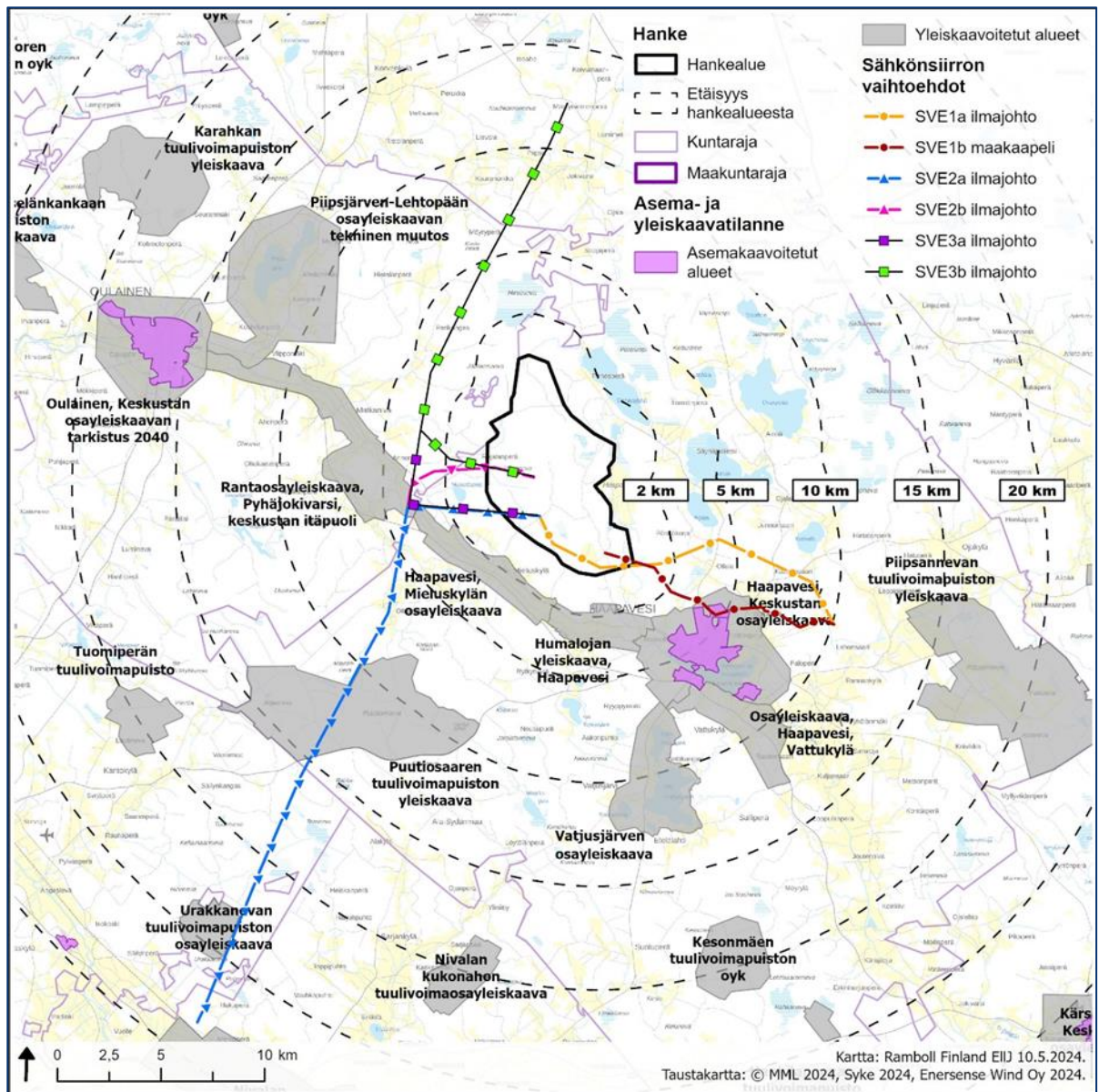
4.3 Yleiskaavat

Hankealueen ympäristössä voimassa olevat yleiskaavat

Tuulivoimapuiston suunnittelualueella ei ole voimassa yleiskaavoja. Suunnittelualueen läheisyydessä voimassa olevien osayleiskaavojen ja asemakaavojen rajaukset on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 4.3). Alla on lueteltuna voimassa olevat yleiskaavat eri etäisyysvyöhykkeillä.

Lähimmillään alle 5 km etäisyydelle suunnittelualueesta sijoittuvat voimassa olevat yleiskaavat:		
Kaavan nimi	Kunta	Hyväksytty, pvm
Mieluskylän osayleiskaava	Haapavesi	14.12.2009
Humalojan yleiskaava	Haapavesi	21.3.2007
Keskustan osayleiskaava	Haapavesi	21.3.2011
Rantaosayleiskaava, Pyhäjokivarsi, keskustan itäpuoli	Oulainen	11.11.2015
Lähimmillään noin 5-10 km etäisyydelle suunnittelualueesta sijoittuvat voimassa olevat yleiskaavat:		
Kytökylän osayleiskaava	Haapavesi	30.6.1999
Vattukylän osayleiskaava	Haapavesi	18.2.2019
Vatjusjärven osayleiskaava	Haapavesi	31.3.2014
Puutionsaaren tuulipuiston osa yleiskaava	Haapavesi	22.2.2021, KHO:n päätös 23.5.2024, kuulutettu voimaan 23.5.2024
Piipsjärven-Lehtopään osayleiskaavan tekninen muutos	Oulainen	9.11.2022
Lähimmillään noin 10-20 km etäisyydelle suunnittelualueesta sijoittuvat voimassa olevat yleiskaavat:		
Kesonmäen tuulivoimapuiston osayleiskaava	Haapavesi	16.12.2019
Piipsannevan tuulivoimapuiston osayleiskaava	Haapavesi	22.2.2021, KHO:n päätös 23.5.2024, kuulutettu voimaan 23.5.2024
Keskustan osayleiskaavan tarkistus 2040	Oulainen	3.6.2020, voimaan kokonaan 25.1.2022
Karahkan tuulivoimapuiston osayleiskaava	Oulainen	3.2.2021
Tuomiperän tuulivoimapuiston osayleiskaava	Ylivieska	4.6.2014
Kukonahon tuulivoimaosayleiskaava	Nivala	23.1.2014

Voimassa olevien yleis- ja asemakaavojen rajaukset noin 20 kilometrin etäisyydellä hankealueesta on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 4.3).

Kuva 4.3. Suunnittelualan läheisyydessä voimassa olevien yleis- ja asemakaavoitettujen alueiden rajaukset.

Vireillä olevat yleiskaavat

Alla olevassa luettelossa on esitetty suunnittelualan ympäristössä noin 30 kilometrin etäisyydelle sijoittuvat hankkeet, joiden kaavoitusaloite on hyväksytty kunnissa, tai ne ovat tulleet vireille, kun osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtäville:

Kaavan nimi	Kunta	Etäisyys lähimmillään hankealueesta	Sijainti hankealueeseen nähden	Vaihe
Haaponeva tuulipuiston osayleiskaava	Haapavesi	0 km	itä	Vireilletulo 15.4.2024

Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava	Haapavesi, Oulainen	7 km	lounas	Vireilletulo 29.3.2021
Koivulannevan tuulivoimapuiston osayleiskaava	Haapavesi	12 km	etelä	Kaavoitusaloite hyv. 20.6.2023
Leuvanannevan tuulipuiston osayleiskaava	Siikalatva ja Siikajoki	16 km	koillinen	Vireilletulo 6.6.2022
Kivinevan tuulivoimapuiston osayleiskaava	Siikalatva	18 km	koillinen	Vireilletulo 5.6.2023
Taikkonevan tuulivoimapuiston osayleiskaava	Siikalatva	22 km	koillinen	Luonnos nähtävillä kevät 2024
Keson tuulivoimapuiston laajennuksen osayleiskaava	Haapavesi	17 km	kaakko-etelä	22.5.2023
Vasaman tuulipuiston osayleiskaava, osa-alue 1 (ei-seudullinen)	Ylivieska	20 km	lounas	KV hyv. 18.6.2024
Vasaman tuulipuiston osayleiskaava, osa-alue 2	Ylivieska	20 km	lounas	Ehdotus nähtävillä kevät 2024
Tuulikaarron tuulipuisto	Kärsämäki, Siikalatva	21 km	itä-kaakko	Kaavaluonnos nähtävillä syksy 2023
Nikkarinkaarron tuulivoimapuiston laajennuksen osayleiskaava	Raahe	24 km	luode	Vireilletulo 16.5.2023
Rahkakurun tuulivoimapuiston osayleiskaava	Merijärvi	24 km	länsi-luode	Vireilletulo 12.2.2024
Kettukankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava	Merijärvi	24 km	länsi	Vireilletulo 2023
Hankilan laajennus (Hankilannevan ja Kesonmäen tuulivoimapuistojen laajennus)	Kärsämäki	26 km	etelä	Vireilletulo 27.6.2022
Hakulinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava	Haapajärvi	27 km	etelä	Vireilletulo 10.8.2022

4.4 Asemakaavat ja ranta-asetukset

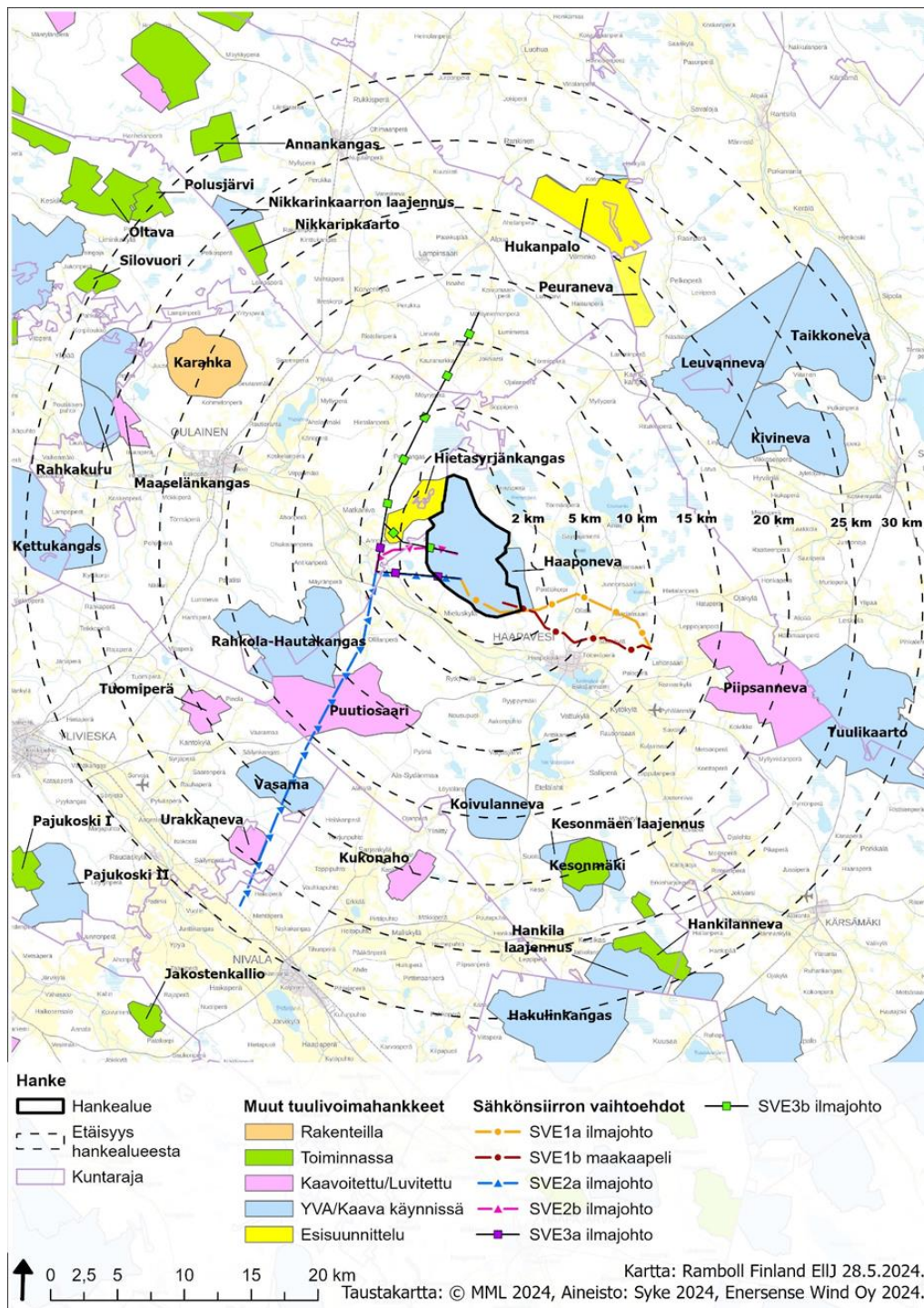
Sikokankaan tuulivoimapuiston suunnittelualueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja. Lähimmät asemakaavoitetut alueet sijaitsevat Haapaveden keskustassa eli noin 4–5 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Lähimmät ranta-asetukset sijaitsevat Iso Vatjusjärven ranta-alueella lähimmillään reilun kahdeksan kilometrin etäisyydelle hankealueesta kaakkoon:

- Ritolanniemen ranta-asetus, hyväksytty 1984,
- Pirttiniemen ranta-asetus, hyväksytty 1984,
- Hammasniemen ranta-asetus 1983,
- Hammaniemen rantakaava-asetuksen muutos, hyväksytty 2001,
- Konttiniemen ranta-asetus, hyväksytty 1981,
- Takkulahden ranta-asetus, hyväksytty 1983
- Takkulahden ranta-asetuksen muutos, hyväksytty 2010.

Oulaisen kunnan puolella lähin ranta-asetus on Piipsjärven rannalla noin 12 kilometrin etäisyydellä hankealueesta ja Oulaisten keskustan asemakaava 15 kilometrin etäisyydellä. Muita asetettuja alueita ei sijoitu 20 kilometrin etäisyydelle hankealueesta.

4.5 Lähialueen tuulivoimahankkeet

Sikokankaan suunnittelualan lähimmät suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet ovat Haaponeva sekä Oulaisten kunnan puolella sijaitseva ja osittain myös Haapaveden kunnan alueelle sijoittuva Matkaniva (Hietasyrjäkangas). Lähin rakenteilla oleva tuulivoima-alue on Karahka, joka sijaitsee Oulaisissa noin 18 km etäisyydellä hankealueesta. Lähin tuotannossa oleva tuulipuisto on myös Haapavedellä sijaitseva Kesonmäki, joka on noin 17 kilometrin etäisyydellä Sikokankaasta. Ympäristössä olevan alueen tuulivoimahankkeet on esitetty seuraavassa kartassa (Kuva 4.4).

Kuva 4.4. Lähialueen muut tuulivoimahankkeet.

5. LAADITTAVAT SELVITYKSET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Kaavoituksen lähtö- ja selvitysaineistoina toimivat YVA-menettelyä varten laadittavat ympäristöselvitykset. Tuulivoimaloiden sijoittaminen tulee perustumaan sijoitussuunnitelmiin sekä laadittaviin erillisselvityksiin, mallinnuksiin, arviointeihin ja saatavaan palautteeseen. Osayleiskaavan valmistelussa huomioidaan seuraavat YVA-menettelyä varten laadittavat erillisselvitykset:

- Luontoselvitykset
 - o Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
 - o Viitasammakkoselvitys
 - o Liito-oravaselvitys
 - o Lepakkoselvitys
 - o Lumijälkilaskenta
 - o Metsäpeuraselvitys
 - o Susi- ja riistaeläinselvitys
- Linnustoselvitykset
 - o Pöllöselvitys
 - o Metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys
 - o Pesimälinnustokartoitukset ja lintujen pesimäaikainen lentoseuranta
 - o Muuttolinnustoselvitys: syys- ja kevätmuuton seuranta
 - o Petolintuseuranta
- Natura-tarveharkinta tai -arviointi
- Maisemaselvitys
- Näkymäalueanalyysi maastomallin avulla
- Valokuvasovitteet
- Melumallinnus
- Välkemallinnus
- Arkeologinen inventointi

Osayleiskaavoituksen yhteydessä arvioidaan MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n mukaisesti kaavan toteuttamisen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Arvioinnissa tarkastellaan tuulivoimapuiston rakentamisen, käytön ja käytöstä poiston vaikutuksia.

Osayleiskaavoituksen rinnalla on samanaikaisesti meneillään Sikokankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely). YVA-menettelyn yhteydessä tutkitaan hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. Laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään osayleiskaavoituksessa, jossa ratkaistaan hankkeen toteuttaminen. Tarkempia selvityksiä tehdään tarpeen mukaan hankkeen edetessä. Osayleiskaavassa määritellään muun muassa voimaloille sallittavat sijoituspaikat, enimmäismäärät ja -korkeudet. Kaavassa voidaan antaa myös määräyksiä haitallisten vaikutusten lieventämiseksi.

Kaavoituksen kannalta keskeisimpiä selvitettäviä vaikutuksia ovat:

- vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja elinkeinoihin
- vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön
- liikennevaikutukset
- vaikutukset ilmastoon
- meluvaikutukset ja varjon vilkkumisen vaikutukset
- vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen (mm. asuminen, metsästys ja virkistys)
- vaikutukset kasvillisuuteen, eläimiin, suojelukohteisiin ja ekologiaan yhteyksiin

- vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pinta- ja pohjavesiin
- turvallisuusvaikutukset
- vaikutukset puolustusvoimien toimintaan (mm. tutkavaikutukset)
- lentoestevaikutukset
- yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.

Vaikutukset voivat olla joko myönteisiä tai kielteisiä.

6. OSAYLEISKAAVOITUKSEN VAIHEET, AIKATAULU JA OSALLISTUMINEN

Haapaveden kaupungin kaupunginhallitus on päättänyt käynnistää Sikokankaan alueelle osayleiskaavan laatimisen kokouksessaan 25.9.2023 (235 §). Päätöksen mukaan osayleiskaava laaditaan MRL 77 a §:n mukaisena yleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan perusteena.

Hankkeen yleissuunnittelua sekä alueen kaavoitusta tehdään samaan aikaan ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) kanssa. Kaavoitus jatkuu ja tarkentuu arviointimenettelyn jälkeen muun muassa ympäristöselvitysten tulosten perusteella.

Alustavan aikataulun mukaan Sikokankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnos ja YVA-selostus on tarkoitus asettaa nähtäville yhtä aikaa syksyllä 2025. Osayleiskaavaehdotus valmistellaan kaavaluonnoksen ja YVA-selostuksesta saadun perustellun päätelmän jälkeen vuoden 2025 syksyn ja talven aikana, jolloin osayleiskaavaehdotus tulisi nähtäville keväällä 2026, ja osayleiskaavan hyväksymiskäsittely olisi Haapaveden kaupunginvaltuustossa loppuvuodesta 2026.

6.1 Osallistuminen kaavoitukseen

Alueen osayleiskaavoituksen osallistuminen ja vuorovaikutus tapahtuu:

1. yleisötilaisuuksissa
2. mielipiteen toimittamisella **kuntaan** kaavaluonnoksesta nähtävilläolon aikana
3. muistutuksen toimittamisella **kuntaan** kaavaehdotuksesta nähtävilläolon aikana
4. ottamalla suoraan yhteyttä kunnan tai konsultin edustajaan.

Viranomaisten kanssa pidetään maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset viranomaisneuvottelut ja tarpeen mukaan työneuvotteluita.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja YVA-ohjelma ovat yhtä aikaa nähtävillä, ja vastaavasti tavoitteena on, että myös osayleiskaavaluonnos ja YVA-selostus ovat yhtä aikaa nähtävillä. **YVA-ohjelmasta ja YVA-selostuksesta jätettävät kirjalliset palautteet toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle.** Suullista palautetta suunnittelusta eli osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja YVA-ohjelmasta sekä osayleiskaavaluonnoksesta ja YVA-selostuksesta voi antaa niitä koskevissa yhteisissä yleisötilaisuuksissa tai ottamalla yhteyttä kuntaan tai kaavakonsulttiin kaavoitusasioissa. YVA-menettelyn osalta yhteyttä voi ottaa myös suoraan hankkeesta vastaavaan, YVA-konsulttiin tai yhteysviranomaiseen.

6.2 Tiedottaminen

Sikokankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan vaiheista, sisällöstä, yleisötilaisuuksista, mahdollisuuksista mielipiteen esittämiseen sekä luonnoksen ja ehdotuksen nähtävilläolosta tiedotetaan seuraavilla tavoilla:

- ilmoituksina, kuulutuksina ja tiedotteina sanomalehdissä
- Haapaveden kaupungin internetsivuilla ja ilmoitustauluilla

- kirjeitse kaava-alueen maanomistajille ja -haltijoille (ehdotusvaiheessa).

Viralliset kuulutukset julkaistaan seuraavissa sanomalehdissä: *täydennetään*

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos ja -ehdotusaineisto ovat luettavissa niiden nähtävilläolon aikana Haapaveden kirjastolla (Urheilutie 64 B) sekä kaupungin internetsivuilla.

6.3 Osalliset

Osallisia ovat vaikutusalueen maanomistajat, asukkaat ja yrittäjät sekä muut, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §).

- Maanomistajat ja alueiden haltijat sekä jakokunnat
- Rakennusten omistajat
- Lähiympäristön asukkaat ja loma-asukkaat
- Yrittäjät
- Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään
 - o Energiayhtiöt
 - o Suomen Erillisverkot Oy
 - o Digita Oy
 - o DNA Oyj
 - o Elisa Oyj
 - o Telia Finland Oyj
 - o Fingrid Oyj
 - o Finavia Oyj
 - o Pyhäjokialueen ilmailukerho PYIK ry
 - o Kylätoimikunnat ja -yhdistykset
 - Haapaveden Kylät ry
 - Mieluskylä
 - Humalojan Kyläyhdistys ry
 - Ollalan kyläyhdistys ry
 - Ainalin nuorisoseura ry
 - Rytkynkylän vesienhoitoyhdistys ry
 - Vatjusjärven kylätoimikunta
 - o Asukasyhdistykset
 - o Haapaveden latu ry
 - o Maa- ja kotitalousyhdistykset
 - Haapaveden Martat ry
 - o Maamiesseurat
 - Kytökylän maamiesseura
 - o Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys
 - o Luonnonsuojeluyhdistykset ja -piirit
 - Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri
 - Pyhäjokialueen Luonnonsuojelu yhdistys ry PyLsY
 - o WWF Suomi
 - o Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut
 - o Metsänhoitoyhdistys Haapavesi-Kärsämäki
 - o Metsästysseurat ja -yhdistykset
 - Haapaveden metsästysyhdistys ry
 - Mieluskylän Erä
 - Apajan Metsästysseura ry

- MTK Pohjois-Suomi ry
- Museo- ja kotiseutuyhdistykset
 - Haapavesi-seura ry
- Riistanhoitoyhdistykset
 - Haapaveden riistanhoitoyhdistys
 - Suomen riistakeskus, Oulun aluetoimisto
- Tiekunnat hankealueella
- Ilmatieteen laitos
- Clinia Group Oy
- Elinkeinoelämän yhdistykset
- Muut mahdolliset yhteisöt
- Viranomaistahot
 - Haapaveden kaupunki
 - Nivalan kaupunki
 - Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)
 - Pohjois-Pohjanmaan liitto
 - Pohjois-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo
 - Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
 - Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde
 - Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (AVI)
 - Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
 - Luonnonvarakeskus Luke
 - Metsähallitus Pohjanmaan Luontopalvelut
 - Puolustusvoimat, 3. Logistiikkarykmentti, Maavoimien esikunta ja Ilmavoimien esikunta
 - Suomen metsäkeskus
 - Väylävirasto
 - Muut viranomaiset harkinnan mukaan

6.4 Kaavoituksen suunniteltu aikataulu

AJAN-KOHTA	VAIHE	HALLINNOLLINEN KÄSITTELY	OSALLISTUMINEN JA TIEDOTTAMINEN
KAAVAN ALOITUSVAIHE JA VIREILLETULO			
Syksy 2023	Kaavoitusaloite	Kaupunginvaltuuston päätös 25.9.2023 § 235	
Syksy 2024	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laatiminen ja nähtäville asettaminen YVA-ohjelma yhtä aikaa nähtävillä	Kunnanhallituksen päätös kaavan vireilletulosta ja OAS:n nähtäville asettamisesta	Kuulutus kaavan vireille tulosta ja OAS:n nähtäville asettamisesta OAS nähtävillä kaupungin tiloissa ja internet-sivuilla OAS:sta pyydetään lausunnot viranomaisilta Osallisilla mahdollisuus esittää mielipide OAS:sta. Mielipide toimitetaan kuntaan. Palaute YVA-ohjelmasta toimitetaan ELY-keskukselle. Yhteinen yleisötilaisuus tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta ja kaavan OAS:sta

KAAVAN VALMISTELUVAIHE			
Syky 2024 – syky 2025	Kaavaluonnoksen laatiminen OAS:sta saadun palautteen ja YVA:n yhteysviranomaisen YVA-ohjelmasta antaman lausunnon pohjalta.		Viranomaisneuvottelu ennen kaavaluonnoksen nähtäville asettamista
Syky 2025	Kaavaluonnoksen nähtäville asettaminen YVA-selostus yhtä aikaa nähtävillä	Kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta päättäminen kunnanhallituksen kokouksessa	Kaavaluonnos nähtävillä vähintään 30 vuorokautta Kuulutus kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta ja yleisötilaisuudesta Yhteinen yleisötilaisuus YVA-selostus-vaiheen kanssa Osalliset voivat jättää kaavaluonnoksesta kunnalle mielipiteen. Palaute YVA-selostuksesta toimitetaan ELY-keskukselle. Viranomaisilta pyydetään lausunnot.
KAAVAN EHDOTUSVAIHE			
Syky 2025 – talvi 2026	Kaavaluonnoksesta saadun palautteen ja YVA-selostuksesta saadun perustellun päätelmän huomioonottaminen kaavaehdotuksen laatimisessa sekä vastineiden laatiminen		Viranomaisneuvottelu tarpeen mukaan
Kevät 2026	Kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen	Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta päättäminen kunnanhallituksessa	Kaavaehdotusaineisto nähtävillä vähintään 30 vuorokautta Kuulutus kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta ja yleisötilaisuudesta Yleisötilaisuus Osalliset voivat jättää kaavaehdotuksesta kunnalle muistutuksen. Viranomaisilta pyydetään lausunnot.
Kesä – syky 2026	Kaavaehdotuksen viimeistely hyväksymiskäsittelyä varten Muistutusten ja lausuntojen huomioonottaminen ja vastineiden laatiminen		Viranomaisneuvottelu tarvittaessa
KAAVAN HYVÄKSYMISVAIHE			
Syky 2026	Kaava-asiakirjojen viimeistely	Kaavan hyväksymiskäsittely kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa	Kuulutus hyväksymispäätöksestä
MUUTOKSENHAKU			
Syky 2026	Kunnallisvalitus		Valitusmahdollisuus valtuuston päätöksestä Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 30 vrk hyväksymispäätöksen tiedoksi saattamisesta Hallinto-oikeuden päätöksen sisällöstä riippuen valitus valitusluvalla Korkeimpaan hallinto-oikeuteen.
VOIMAANTULO			
	Voimaantulokuulutus		Kuulutus kaavan voimaantulosta, kun päätös on saanut lainvoiman

7. KAAVOITUKSEN VALMISTELU JA OHJAAMINEN

Kaavoitustyötä ohjaa Haapaveden kaupunki. Kaavakonsulttina toimii Ramboll Finland Oy.

8. LISÄTIETOJA KAAVOITUKSESTA

Hankkeesta vastaava

Enersense Wind Oy
Esterinportti 1
00240 Helsinki

Yhteyshenkilö:
projektipäällikkö
Mikael Vuorinen
puh. 040 080 0968
etunimi.sukunimi@enersense.fi

Haapaveden kaupunki

Tähtelänkuja 1
86601 Haapavesi

Yhteyshenkilöt:
maankäyttöpäällikkö
Paulos Tekka
puh. 044 759 1206
etunimi.sukunimi@haapavesi.fi

Kaavakonsultti

Ramboll Finland Oy
Puutarhakatu 9
70300 Kuopio

Yhteyshenkilö:
projektipäällikkö
Eija Kinnunen
puh. 044 545 5904
etunimi.sukunimi@ramboll.fi

suunnittelija
Ella Joonas
puh. 044 741 5731
etunimi.sukunimi@ramboll.fi